

GOIGS PER DEMANAR LA PLUJA A LA MARE DE DÉU DE SANT GUILLEM

Titular en el Misteri de l'Assumpció
Parròquia de Sant Guim de la Plana, Bisbat de Solsona

Puix vostre poder demostra
que sou la Mare de Déu:
PER AQUESTA GRÀCIA VOSTRA
DEU-NÓS PLUJA PUIX PODEU.

En tot temps de sequedat
a Vós hem recorregut,
i sempre ens haveu donat
pluja quan ha convingut.
És tan gran el poder vostre
que tot ho obte-niu de Déu:
PER AQUESTA GRÀCIA VOSTRA
DEU-NÓS PLUJA PUIX PODEU.

Senyora, puix no mereixen
ser els pecadors oits,
humils prec's us ofereixen
donzells i minyons i xics,
els quals no han donat mai mostra
de pecar contra son Déu:
PER AQUESTA GRÀCIA VOSTRA
DEU-NÓS PLUJA PUIX PODEU.

Tots els altres pecadors,
contrits i humiliats,
es postren davant Vós
sentint molt d'haver pecat
que, segons lo temps demostra,
indignat ha d'estar Déu:
PER AQUESTA GRÀCIA VOSTRA
DEU-NÓS PLUJA PUIX PODEU.

És el vostre altar una joia,
la més rica que tenim;
de flors n'és com una toia
gentil que a Vós oferim.
Cada cor és una rosa
que a Vós diu en alta veu:
PER AQUESTA GRÀCIA VOSTRA
DEU-NÓS PLUJA PUIX PODEU.

En aquesta gran secada
deu-nos l'aigua Vós, si us plau,
i en la mort una abraçada
que ens obri vostre palau.
I cap al cel tots, piadosa,
vostres fills acompanyeu:
PER AQUESTA GRÀCIA VOSTRA
DEU-NÓS PLUJA PUIX PODEU.

Puix que Déu vos ha donada
la més alta dignitat,
de Sant Guim sou advocada
en tota necessitat.
Per això és que en Vós confia
tot Sant Guim devotament:
PER AQUESTA GRÀCIA VOSTRA
DEU-NÓS PLUJA PUIX PODEU.

Puix vostre poder demostra
que sou la Mare de Déu:
PER AQUESTA GRÀCIA VOSTRA
DEU-NÓS PLUJA PUIX PODEU.

ENTRADA-FINAL

Puix vostre po--der de--monstra que sou la Ma--re de Déu:

R/ Per aquesta grà-cia vostra deu-nos plu-ja puix po--deu.

ESTROFES

1 - En tot temps de se-que--dat a vós hem re--corre--gut
i sempre ens ha--veu do--nat plu-ja quan ha convin-gut.
És tan gran el po-der vostre, que tot ho obte--niu de Déu:

N Pregueu per nosaltres, Santa Mare de Déu.

R Perquè siguem dignes de les promeses de Crist.

ORACIÓ: Senyor, concediu als vostres servents de fruit sempre de salut en el cos i en l'esperit; i, per la gloriosa intercessió de la sempre Verge Maria, allibereu-nos de la tristesa de la vida present i doneu-nos l'alegria de la futura. Per Crist Senyor nostre. - RAMÉN.

Dibuix: Antoni Batllori i Jofré

ELS GOIGS DE LA PLUJA I LA MARE DE DÉU DE SANT GUILLEM

Temps era temps –em deia un vell pagès– *que plovia molt més que no pas ara*. Els metereòlegs repliquen, al seu torn, que, any per altre, la quantitat de pluja caiguda és si fa no fa la mateixa que avui dia. És clar que mentre el pagès hi diu la seva bo i mirant escèpticament el cel serè, amb els peus estintolats al terròs eixut, assedegat, els savis us fan la seva afirmació en uns locals asèptics, enmig d'estranyes i complicats aparells electrònics, i diuen, prediuen, no diuen, dubten, erren la predicció, es rectificquen, etc.

El cas és que, mirant-ho bé, el pagès reflexiu us hi afegeix que *abans plovia més i amb més oportunitat, potser perquè també ho demanàvem més*. Perquè l'important no és que caigui, en un patac d'aigua, tota la d'un any, que aleshores és quan vénen les inundacions, les rubinades i disbarats de tota mena, sinó que ho faci acompassadament, suaument, amb persistència, al seu temps degut i que pugui posar bona saó... I aleshores us recordarà les processons de pregàries, les oracions *ad petendam pluviam*, les rogatives, els aplecs, les *tretes* del Sant Crist, o de la Mare de Déu en molts casos, les novenes, els triduums, etc. I molts terrassans de ça i de lla –i no pas gaire *missaires*– m'havien assegurat que, sempre, per sol xardorós i cel serè que fes, quan anaven en aplec per pluja, sempre s'enduien de casa el paraigua –aquell estri de color indefinit, que gairebé podia aixoplugar tota la família– perquè indefectiblement el dia s'acabava ben remullat.

Tot això serà o no serà cert –no ens poséssim pas a discutir-ho, ara!– però la memòria popular, la del poble que no sols ja té cabell blanc, sinó que és vell i calb com el Pare Etern del retaule de la Verge del Claustre, de Guissona, creu que caldria tornar a pensar en demanar l'aigua al Senyor que ordena la terra, el sol i la pluja.

I el pagès de les nostres comarques més eixutes –les Garrigues, la Segarra, el Segrià, el Solsonès, el Pla d'Urgell (d'abans del Canal) i fins i tot la Cerdanya, etc.– recorda amb recança els aplecs de la pluja, les tretes, les pregàries, etc., que acabaven sempre amb els goigs del Sant Crist, de la Mare de Déu o al sant corresponent. Però aquests goigs no eren els acostumats de durant l'any, sinó uns d'especials per a aquests casos concrets de secada. En tenim exemplars de molts llocs i diferents comarques; el mal és que s'ha esvaït, a més del costum popular, la melodia dels mateixos.

Però en un petit i recollit poblet segarreta, Sant Guim de la Plana (de la Plana de Guissona, s'entén), hem fet coneixença amb un vell cantaire, escolà d'infant, amb bona veu i millor memòria, que m'ha cantat tots els goigs del poble dedicats a la seva Mare de Déu, anomenada de Sant Guillem, bella escultura de darrerries del segle XIII, de tradició romànica, i que il·lustra aquests goigs. Ajudats per alguns veïns de bona edat hem fet un petit grupet i hem aplegat, entre els altres, els *goigs de la pluja*. Eren uns goigs, ja els llegireu, que *anaven al gra*, com solem dir vulgarment.

I he pensat que publicar aquests goigs seria una manera de recordar aquells costums d'antany que no donaven pas tan mal resultat, de donar a conèixer un text inèdit i una melodia d'un de tants goigs que demanaven una mica d'aigua per l'amor de Déu. No són del tot desconeguts, ja que el text té algunes concordances –les estrofes segona, tercera, part de la sisena i la tornada– amb els de la Mare de Déu de la Pietat, de Cardona, també per la pluja. La melodia és, bàsicament, la mateixa, sinó que en el vol d'una comarca a l'altra s'hi ha obrat alguna variant.

I així, sigui dit tot passant, coneixereu la bella imatge de la Mare de Déu de Sant Guillem, que el temporal del juliol de l'any 1936 –i no pas d'aigua!– no va poder engolir.

* * *

Una altra hora publicarem el més antic dels tres textos dels goigs de tot l'any que, en el decurs del temps, hi ha hagut dedicats a la Verge a Sant Guim, amb la seva particular melodia, tot donant notícia històrica del poble, de la devoció a la Mare de Déu i d'altres particularitats d'aquella petita i simpàtica comunitat.

J.F.R.